

1. Ce este un accident vascular cerebral?

Un accident vascular cerebral are loc atunci când este întreruptă sau sever diminuată circulația sângelui către o anumită regiune din creier. Celulele creierului încep să moară la câteva minute de la întreruperea circulației sângelui.

AVC-ul reprezintă o urgență medicală, iar tratamentul precoce este esențial și poate limita nivelul injuriei. Cu cât se inițiază tratamentul mai repede, cu atât există șanse mai mari să salvezi celulele din creier.
event

Simptome frecvente pentru accident vascular cerebral

- Tulburare de vorbire sau o tulburare de înțelegere a limbajului;
- Scăderea forței musculare și/sau scăderea sensibilității la nivelul feței, membrelor de pe o anumită parte;
- Tulburare de vedere cu unul sau ambii ochi;
- Durere puternică de cap însoțită de greață și varsătură în jet;

Cauze accident vascular cerebral

- Blocarea/infundarea unei artere (accident vascular cerebral ischemic);
- Ruperea unui vas de sânge (accident vascular cerebral hemoragic);
- Întreruperea temporară a circulației sângelui într-un anumit teritoriu vascular (accident ischemic tranzitoriu).

AVC ischemic

Reprezintă aproximativ 85% din cazuri. Poate să fie cauzat de aterotrombotică (atunci când pe un tromb se formează la nivelul arterelor ce asigură necesarul de sânge către creier și le blochează. De obicei se formează prin depunerea colesterolului la nivelul arterelor – ateroscleroză) sau dintr-o cauză embolică (atunci când un cheag vascular se formează în alta parte a corpului, se desprinde și circula în torrentul sangvin până când ajunge în creier și blochează un vas de sânge (accident vascular cerebral ischemic cardioembolic la pacienții cu fibrilație atrială)).

AVC hemoragic

Reprezintă aproximativ 15% din cazuri. Apare atunci când un vas de sânge din creier se rupe/fisurează. Poate să fie intraparechimatoasă, subarahnoidiană, subdurală, epidurală, în funcție de localizarea la nivelul creierului. Tratamentul poate presupune și intervenție neurochirurgicală pentru oprirea sângerării și/sau curățarea sângelui acumulat ce comprimă creierul în locul în care se scurge și acumulează.

AVC ischemic tranzitoriu

Este asemănător unui accident ischemic, doar că pacientul prezintă deficitul neurologic pentru o perioadă scurtă, apoi își revine. Este cauzat de o scădere temporară a fluxului sangvin către o arie din creier.

Factorii de risc pentru AVC

Factori ce tin de regimul de viață:

- Vârsta;
- Sexul masculin > feminin;
- Supraponderabilitate;
- Obezitate;
- Sedentarism sau lipsa activității fizice;
- Consumul excesiv de alcool;
- Consumul anumitor droguri (cocaína, metamfetamine);

Factori influențați de una/mai multe condiții medicale:

- Hipertensiune arterială;
- Fumat sau fumatul pasiv;
- Hipercolesterolemie;
- Diabet zaharat;
- Apnee în somn;
- Insuficiența cardiacă sau alte boli asociate sistemului cardiovascular;

Diagnostic accident vascular cerebral

- Anamneza;

- Examen neurologic si clinic general;
- Analize de sange;
- Examen CT cerebral;
- Examinare IRM (DWI);
- Ecografie Doppler artere carotide si vertebrale;
- EKG;
- Ecocardiografie.

Ecografia Doppler, atat cea cervico-cerebrala, care studiaza vasele de sange intra si extra craniene, precum si cea a vaselor de sange periferice si ecocardiografia, ajuta in depistarea precoce a posibilelor cauze care pot genera un AVC.

Tratament pentru accident vascular cerebral

AVC ischemic

Obiectivul tratamentului consta in restaurarea circulatiei sangvine catre zona afectata din creier in timp util, pentru a limita cat mai mult moartea celulelor neuronale. Astfel, se utilizeaza terapie trombolitica (ce dizolva cheagul de sange) cu alteplaza (rtPA, Actilyse®) ce trebuie administrata in maxim 3 ore de la debutul simptomelor. Riscul major asociat acestei terapii este transformarea hemoragica a leziunii ischemice, risc ce este luat in calcul inainte de administrarea tratamentului. Un alt tratament frecvent administrat este cu aspirina. Acest medicament are efect antiagregant, scazand riscul formarii altori cheaguri de sange si astfel reduce probabilitatea unui alt accident vascular cerebral.

Determinarea riscului accidentului vascular cerebral este esential. Poate influenta decizia terapeutica pe termen lung precum si abordarea terapeutica multidisciplinara in vederea limitarii repetarii acestuia (stenoze arteriale importante, fibrilatie atriala paroxistica/permanenta).

AVC Hemoragic

Tratamentul este unul suportiv, adica limitarea/combaterarea unor complicatii ce apar ca urmare a sangerarii in creier. Tratamentul de urgenta consta in oprirea medicatiei anticoagulante (daca este cazul) sau antiagregante (uneori este nevoie de transfuzie sau administrarea anumitor medicamente pentru limitarea efectelor terapeutice ale ACO), scaderea hipertensiunii arteriale (daca este cazul), prevenirea spasmului vascular (in special in hemoragiile subarahnoidiene determinate de anevrisme vasculare rupte), prevenirea crizelor (daca este cazul). O interventie neurochirurgicala de decompresie poate fi necesara daca hematumul este foarte mare si comprima prea mult tesutul cerebral.

Reabilitare medicala

Este esentiala pentru recuperarea deficitelor neurologice dobandite, pentru imbunatatirea calitatii vietii si intoarcerea la un grad de independenta cat mai mare. Programele de recuperare se stabilesc impreuna cu echipa de reabilitare in functie de deficitelne neurologice dobandite in urma accidentului vascular. Astfel, s-ar putea sa fie nevoie de kinetoterapeut, logoped, ergoterapeut, asistent social, dietetician, asistent medical, psiholog, medic psihiatru, medic neurolog.